

JAKOBUS

The Message in het Nederlands

SCHRIJFBIBBEL

INHOUD

Woord vooraf van de uitgever	5
Hoe je dit boek kunt gebruiken	7
Voorwoord Jan Pool	9
Achtergronden van de Jakobusbrief	11
Inleiding door Eugene Peterson	15
Jakobus - Schrijfbijbel	16
Over The Message in het Nederlands	62

WOORD VOORAF

van de uitgever

In februari 2017 lag ik vier dagen in het ziekenhuis voor intensieve pijnbestrijding. Ruim een week daarvoor had ik een behandeling ondergaan waarbij enkele nierstenen werden vergruisd. De behandeling zelf was het probleem niet, maar toen de stukjes niersteen daarna op reis gingen door mijn lichaam, richting uitgang, ontstonden de pijnklachten. Die zo hevig werden dat ik uiteindelijk met een ambulance moest worden afgevoerd naar het ziekenhuis en daar dagenlang onder meer morfine kreeg toegediend.

Normaalgesproken zou ik niet zo openhartig over dergelijke persoonlijke besognes hebben geschreven. Maar deze ziekenhuiservaring zou een nieuwe bevestiging worden van de waarheid van onze trouwtekst uit de Romeinenbrief: dat God alle dingen laat medewerken ten goede voor hen die Hem liefhebben.

Op zondag lag ik inmiddels drie dagen in het ziekenhuis, met nog steeds evenveel pijn en nog steeds evenveel niersteentjes in mijn lijf. Niet bepaald hoopgevend. Die ochtend raakte ik daar behoorlijk terneergeslagen van (wat achteraf ook een ongewenste werking van de pijnmedicatie bleek te zijn): alles deed enorm pijn, mijn gedachten waren pikzwart en God leek zich ergens achter dat zwarte gordijn verborgen te houden of helemaal niet (meer) te bestaan. Bidden hielp niets. Zo leek het.

Tijdens het middageten kreeg ik een ingeving. ‘Waarom ga je niet verder met je vertaalwerk aan de Galatenbrief?’ Als uitgever was ik al enkele weken bezig met de vertaling van de Galatenbrief vanuit de vertaling van *The Message* van Eugene Peterson. Ik dacht er even over na en besloot toen mijn laptop erbij te pakken. Het wonderlijke was dat ik nog geen twee verzen bezig was of de duisternis verdween volledig uit mijn gedachten en ik ervoer Gods aanwezigheid. Met beduidend minder pijn heb ik twee uur heerlijk kunnen werken, en genoten van de rijkdom van het woord van God. Aan het eind van de volgende middag mocht ik naar huis omdat de pijn dusdanig verminderd was dat ik zonder de morfine en het

inфуus met pijnstilling kon. Binnen een week waren de niersteentjes eruit en een week na mijn terugkeer vanuit het ziekenhuis konden we als gezin toch op de vakantie die we eerder al hadden afgezegd.

In Hebrееn 4:12 staat dat het woord van God levend is en krachtig. Ik kende die tekst, geloofde die tekst, en die zondag ervoer ik opnieuw hoe krachtig dat woord van God daadwerkelijk is.

Die ervaring legde de basis voor het boek dat jij nu in handen hebt. Er zijn talloze middelen waarmee we onze tijd met God kunnen invullen, maar er is maar één Bijbel. Het is voor mij ongelooflijk belangrijk dat ik dat woord blijf bestuderen. Ik kan van alles lezen, bekijken, horen over God, maar ik geloof dat Hij allereerst heel krachtig tot ons spreekt door Zijn woord. Het is ons verlangen dat God Zichzelf door de Bijbel ook krachtig aan jou zal openbaren. Dat dit boek, dit hulpmiddel om de Jakobusbrief te bestuderen, door Hem zal worden gebruikt om jou meer van Zichzelf te laten zien. En dat wat je zó over Hem leert, een schat van rijkdom zal zijn voor de rest van je leven.

Veel zegen!

Gerhard Rijksen, uitgever

HOE JE DIT BOEK

kunt gebruiken

The Message is een eigentijdse bijbelvertaling die eind 20e eeuw werd gemaakt door de Amerikaanse theoloog Eugene Peterson. Over zijn redenen om met deze vertaling te komen zei hij ooit: “Ik gaf onderwijs aan volwassenen over de Galatenbrief en besepte dat de vitaliteit en directheid waarmee Paulus de oorspronkelijke tekst had geschreven, niet meer overkwam bij ons moderne lezers. Ik wilde dat mijn gemeenteleden net zo zouden worden gegrepen door de woorden als de lezers destijds in de eerste eeuw. Bij mijn vertalen vanuit de grondtekst hield ik twee groepen lezers in gedachten: zij die de Bijbel nooit gelezen hebben, en zij die de Bijbel zo vaak gelezen hebben dat ze er niet meer door verrast werden.”

Door The Message hebben talloze mensen in Amerika de Bijbel ontdekt, en hebben vele doorgewinterde bijbellezers de Bijbel herontdekt. Dat is voor ons de reden om deze vertaling van The Message als uitgangspunt te nemen voor deze serie.

The Message is een parafrasevertaling. Een vertaling ook waar, net als bij andere bijbelvertalingen, kritische kanttekeningen bij te maken zijn. Daarom adviseren we je om er tijdens je werken met dit boek een andere bijbelvertaling naast te gebruiken, zoals de (Herziene) Statenvertaling of de NBG. Ook hebben we daarom kanttekeningen vanuit de grondtekst laten toevoegen.

Verder is het goed om te beseffen dat zaken als tussenkopjes, hoofdletters, versindeling en dergelijke pas vele eeuwen later aan de grondtekst zijn toegevoegd. Ze kunnen een handig hulpmiddel zijn, maar ze kunnen je ook ongemerkt in de richting van de vertrouwde uitleg duwen, terwijl de tekst zelf nog veel meer rijkdommen bevat die dan onopgemerkt kunnen blijven. Dat is de reden dat we de versindeling zo klein hebben afgebeeld dat de versnummers er staan als hulpmiddel, maar niet als sturing.

Voor je begint is het goed om te zorgen dat je op een comfortabele plaats zit, in de ‘binnenkamer’, zodat je alleen – of samen met de anderen met wie je deze studie doet – met God en Zijn woord kunt zijn en kunt horen wat de Geest je

door het woord heen te zeggen heeft. Begin dan met gebed en vraag om de leiding van de Heilige Geest en vraag of Hij je wil laten zien wat God Zelf door de tekst wil spreken tot jou, en of Hij je wil beschermen tegen gedachten die niet van Hem zijn.

Je kunt een bijbeltekst op veel verschillende manieren bestuderen. Een eenvoudige hulpregel kan zijn te kijken op drie niveau's: (1) wat staat er?, (2) wat betekende dit voor de mensen aan wie deze boodschap werd gesproken of aan wie het werd geschreven?, (3) wat wil God door deze woorden heen tot mij/ons zeggen?

Naast de bijbeltekst vind je steeds een lege pagina. Hierop kun je jouw gedachten en indrukken opschrijven tijdens het lezen van de brief. Je kunt vergelijkingen noteren met andere bijbelvertalingen, dingen die je persoonlijk raken, vragen, woordbetekenissen enzovoort. Gebruik de lege pagina op een manier die bij jou past.

Lees zorgvuldig, herlees, en denk niet te snel dat je wel weet wat er staat. Vaak heeft de tekst veel meer in zich dan je eerder hebt gezien.

JAKOBUS 1

Begroeting

[1] ¹ Ik, Jakobus, ben een slaaf¹ van God en van de Meester Jezus. Ik schrijf aan de twaalf stammen die verstrooid zijn tot op de dag dat het koninkrijk aanbreekt²: Hallo!

1 In de betekenis van 'knecht', 'dienaar' of 'dienstknecht', als privilege en eer voor Gods helden (Deut. 34:5; 2 Sam. 7:5; Jer. 7:25).

2 'Tot op de dag dat het Koninkrijk aanbreekt', is ter verduidelijking toegevoegd.

Geloof onder druk

2-4 Zie het zuiver als een geschenk, vrienden, als er van alle kanten uitdagingen en beproevingen³ op jullie afkomen. Jullie weten dat juist onder druk jullie geloofsleven helemaal open komt te liggen en zijn ware aard laat zien. Probeer daar dus niet voortijdig onderuit te komen, maar laat deze uitdagingen en beproevingen hun werk doen, zodat jullie volwassen en volgroeid⁴ worden en als gelovigen in niets onder de maat blijven.

5-8 Als jullie geen idee hebben waar jullie mee bezig zijn, bid dan tot de Vader. Hij helpt jullie graag. Jullie zullen zijn hulp⁵ krijgen; Hij kijkt echt niet op jullie neer als jullie Hem daarom vragen. Vraag het onbeschroomd, vol vertrouwen, aarzel geen moment. Mensen die weifelend bidden zijn als door de wind opgejaagde golven. Denk niet dat jullie op die manier ook maar iets van de Meester zullen ontvangen. Jullie dobberen rond en willen alle opties open houden.⁶

9-11 Als arme sloebers⁷ wat verlichting krijgen, juich!⁸ En als arrogante rijken op hun plaats worden gezet, juich! Welvaart is net zo vluchtig als een wilde bloem, dus bouw daar nooit op. Jullie weten wel dat de bloem verdort zodra de zon aan de hemel klimt en haar verschroeiende hitte⁹ uitstraalt. De bloemblaadjes verwelken en voor je het weet is er van die prachtige aanblik nog slechts een dorre steel over. Wat een beeld van een 'welvarend leven'! Terwijl iedereen nog vol bewondering toekijkt, vervaagt het zo tot niets.

3 Lett. 'allerlei verzoeken vallen'. Alle drie de woorden beginnen in het Grieks met een 'p': peirasmois peripesēte poikilois.

4 In de betekenis van 'perfect en compleet'.

5 Lett. 'wijsheid', dat is de juiste kennis op het juiste tijdstip toe te passen.

6 Lett. 'Zo iemand is "dubbel beziel" [di-psychos] en labiel in al zijn wegen.'

7 Het gaat om iemand van sociaal-lage status (vgl. 4:6, tapeinos), te onderscheiden van iemand van economisch-lage status (2:2-6, ptōchos).

8 Jakobus verheldert in 1:7-11 zijn voorafgaande deel over beproevingen. De vertaling is daarom levendiger.

9 Concreet kan in het Midden-Oosten aan de verschroeiende zwoele 'sirocco' wind worden gedacht (vgl. Jona 4:8). Deze wind voert hete en droge lucht vanuit de wildernis met zich mee en werkt vernietigend voor de flora.

¹²Iedereen die een uitdagende beproeving dapper aangaat en glansrijk doorstaat, is zeer te prijzen. De beloning¹⁰ voor mensen die zo trouw zijn in hun liefde voor God, is leven in toenemende mate.¹¹

¹³⁻¹⁵ Laat niemand die dreigt ten onder te gaan aan het kwaad, zeggen: ‘God probeert mij ten val te brengen’. God is volkomen immuun¹² voor het kwaad en Hij zal nooit het slechte op iemands pad brengen. De verleiding toe te geven aan het kwaad komt louter en alleen bij ons vandaan. Wij kunnen niets en niemand anders de schuld geven dan alleen onze eigen lonkende, verleidelijk oploaiende lustgevoelens. Lust wordt zwanger en krijgt een baby: Zonde! Zonde groeit op, wordt volwassen en wordt uiteindelijk een heuse Moordenaar.

¹⁶⁻¹⁸ Dus, lieve, lieve¹³ vrienden, laat je niet van het juiste spoor brengen. Alle goede, begerenswaardige geschenken komen van de hemel. Deze geschenken zijn rivieren van licht, die als watervallen van de Vader van het Licht naar beneden denderen. God heeft niets gluiperigs; Hij heeft geen twee gezichten en is niet wispelturig. Hij heeft ons door het ware Woord tot leven gewekt, en vol trots pronkt Hij met ons; wij zijn de kroon¹⁴ op alles wat Hij heeft gemaakt.

10 Lett. ‘de levenskrans’. Dat is de beloning voor Gods trouwe en loyale volgelingen (vgl. Openb. 2:10).

11 Dit vers functioneert structureel als schaniervers tussen 1:2–11 en 1:13–18 en is daarom afzonderlijk geplaatst.

12 Het Griekse woord voor ‘immuun’ of ‘onverzoekbaar’ is uniek. Vermoedelijk bedacht Jakobus het zelf.

13 De herhaling ontbreekt in het Grieks en is om poëtische redenen toegepast.

14 Lett. ‘een eersteling’, als van de komende oogst.

Handel naar wat je hoort

19-21 Plak dit duidelijk zichtbaar op bij alle kruispunten, beste vrienden: Geef je oren de leiding, geef er gehoor aan met je tong en laat woede ergens achteraan bungelen. Gods gerechtigheid is geen bijproduct van menselijke boosheid. Dus gooi elke vorm van ondeugd en verkankerend kwaad¹⁵ in de vuilnisbak. Laat, in alle nederigheid, onze tuinman¹⁶, God, zijn werk doen, zodat jouw leven een hof van verlossing wordt.

22-24 Maak jezelf niet wijs dat jij een prima luisteraar bent. Als het Woord het ene oor in en het andere oor uit gaat, is dat zeker niet het geval! Handel naar wat je hoort! Zij die wel horen maar er niet naar handelen, lijken op mensen die vluchtig in de spiegel kijken, weglopen en twee minuten later geen idee meer hebben wie ze zijn en hoe ze eruit zien.¹⁷

25 Wie ook maar iets ziet van de geopenbaarde raad van God¹⁸ – het vrije Leven! – al is het maar vanuit een ooghoek, en daarbij blijft, kan geen verstrooide warhoofd zijn, maar zal een man of vrouw van daden zijn. Zo iemand vindt vreugde en voldoening in die daden.

26-27 Iedereen die zichzelf ‘religieus’ voordoet door vrome praatjes, houdt zichzelf voor de gek. Dergelijke religie is gebakken lucht en niets meer dan dat. Echte godsdienst, van het soort dat voldoet aan de normen van God de Vader, is dit: je bekommeren om mensen die zonder onderdak en zonder liefde door het leven gaan, en jezelf beschermen tegen bederf door deze Godloze wereld.

15 Lett. ‘het bovennormale kwaad’. De versterkende uitdrukking wordt weergegeven als ‘verkankerend kwaad’ om de sterke lading van het Grieks tot uiting te brengen.

16 Het Grieks spreekt op unieke wijze over ‘het ingeplante woord’. In de vertaling is dit speels als tuin-illustratie weergegeven.

17 Opvallend spreekt het Grieks over ‘een man’. Veronderstelt Jakobus dat een vrouw zich niet vluchtig in de spiegel bekijkt en dan wegloopt?

18 Lett. ‘de perfecte raad van God’. Doordat het gaat om de Thora of levenswijze die Christus geeft, is er gekozen voor ‘geopenbaarde raad’ (vgl. 2:8: ‘de Koninklijke Regel’; 2:12: ‘de Regel die ons vrijmaakt’).

